

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

**Directoraat-generaal
Economie en Digitalisering**
Directie Algemene Economische
Politiek

Auteur

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

7 december 2022

Kenmerk

DGED-AEP / 22571192

Kopie aan

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Bijlage(n)

1: Aanbiedingsbrief TK

2: Grondstoffenstrategie

nota

Beslisnota Grondstoffenstrategie

Parafenroute

[Redacted] [Redacted] [Redacted]
[Redacted] [Redacted] [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Aanleiding

- Ontwikkelingen op het gebied van energietransitie, geopolitiek en de Europese beleidsagenda maken een strategische heroriëntatie op grondstoffen nodig. Het kabinet heeft onder meer in de industriebrief een grondstoffenstrategie aangekondigd. Ook een aangenomen motie van lid Hagen (ingediend door D66, VVD en CDA) roept het kabinet daartoe op.
- Tegen deze achtergrond hebben de ministeries van Economische Zaken en Klimaat, Infrastructuur en Waterstaat en Buitenlandse zaken gezamenlijk een grondstoffenstrategie ontwikkeld.

Geadviseerd besluit

- Uw wordt gevraagd om in te stemmen met agendering in de ministerraad van bijgevoegde aanbiedingsbrief en de grondstoffenstrategie en het verzenden hiervan aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

- Voor met name de energietransitie hebben Nederland en de EU grote hoeveelheden grondstoffen zoals kobalt en lithium nodig. Soms wel 15-25 keer de huidige hoeveelheid.
- Nederland en de EU zijn hiervoor afhankelijk van andere landen zoals China.
- Dat maakt ons strategisch afhankelijk. Van de meeste grondstoffen zitten er genoeg in de aarde, maar opschalen van mijnbouw kost tijd, zo'n 10-15 jaar.
- De Europese Commissie werkt momenteel aan een *Critical Raw Materials Act* (CRMA). Naar het voorbeeld van de *Chips Act* moet dit een plan worden dat de EU helpt om strategische afhankelijkheden in grondstoffen te mitigeren.
- Ter beïnvloeding van de CRMA en ter aanvulling op EU-beleid is een nationale grondstoffenstrategie nodig.

Toelichting

Waarom een grondstoffenstrategie?

- Een grondstoffenstrategie is nodig om te borgen dat we in de toekomst voldoende toegang hebben tot bepaalde grondstoffen en dat we efficiënt omgaan met de beschikbare grondstoffen.
- Departementen hebben verschillende aandachtsgebieden in relatie tot grondstoffen; IenW richt zich op circulariteit, BHOS op maatschappelijk verantwoord ondernemen, BZ op geopolitiek en strategische afhankelijkheden en EZK op bedrijfsleven en innovatie.
- Een grondstoffenstrategie biedt de kans om een integraal beeld te schetsen van de belangen en afwegingen die raken aan grondstoffen. Daarin komen aspecten als veerkracht/weerbaarheid, vestigingsklimaat, klimaat, leveringszekerheid, strategische autonomie, circulariteit, maatschappelijk verantwoord ondernemen en innovatie aan de orde. De meeste daarvan vallen binnen het beleidsterrein van EZK.
- Daarnaast stelt het Nederland in staat om de Europese beleidsvorming te beïnvloeden middels een goede standpuntbepaling en strategisch industriebeleid. Discussies worden nu al gevoerd, bijvoorbeeld in het kader van de aangekondigde CRMA.
- Beleidsopties die uit de strategie voortvloeien zijn 1) circulariteit en innovatie, 2) duurzame Europese mijnbouw en raffinage, 3) diversificatie, 4) verduurzaming internationale ketens en 5) kennisopbouw en monitoring. Europese samenwerking is essentieel.
- In 2011 is er door de toenmalige bewindspersonen van EZK, BZ, NV en IenM voor het laatst een grondstoffennotitie uitgebracht.

Eerdere toezeggingen en aankondigingen over de grondstoffenstrategie

- Industriebrief: *Het kabinet komt daarom met een strategie voor de leveringszekerheid van kritieke grondstoffen, aanvullend op het EU Raw Materials Action Plan.*
- BHOS-nota: *Zorgen over strategische afhankelijkheden hebben geleid tot een EU-grondstoffenstrategie en grondstoffenpartnerschappen van de EU met een toenemend aantal landen. In aanvulling hierop zal Nederland een eigen grondstoffenbeleid ontwikkelen.*
- MinBHOS in het RBZ Handel op 31 mei 2022: *Het kabinet zal een grondstoffenstrategie opstellen die voor het einde van 2022 naar de Kamer gestuurd zal worden.*
- Motie Hagen (D66, samen met VVD, CDA) in tweeminutendebat circulaire economie op 1 juni 2022 (aangenomen met 125 stemmen): *Verzoekt de regering de strategische onafhankelijkheid van Nederland te vergroten door met de daarvoor relevante ministeries een grondstoffenstrategie te ontwikkelen, waarbij het strategisch versnellen van de circulaire economie, een groene-industriepolitiek en het veiligstellen van cruciale grondstoffen voor de energietransitie centraal staan.*
- Coalitieakkoord: *Buitenlandbeleid krijgt vorm volgens vijf lijnen, [...] (3) verminderen van de afhankelijkheid van strategische goederen en grondstoffen.*